

40 POSTELJ ZA REHABILITACIJO

Delavci SGP Grosuplje tozid Splošne gradnje gradijo novi nastanitveni objekt za rehabilitacijo invalidov. V prvi fazi gradnje bo usposobljeno 40 postelj, zlasti za starejše občane, ki potrebujejo rehabilitacijo. Objekt je trinadstropni in je z veznim hodnikom povezan z osrednjim delom Zavoda za rehabilitacijo invalidov na Linhartovi 51. Ves objekt je predviden za dodatnih 90 postelj, ko bodo na voljo dodatna denarna sredstva. Predračunska vrednost gradnje znaša okoli 9 milijard dinarjev. Gradnja je »na ključ« in bo v prvi fazi končana do konca letošnjega decembra.

DIATI BEŽIGRAD

Vibracijski pnevmatski motor

Dejavnost članov Društva inovatorjev in
avtorjev tehničnih izboljšav

V industriji se pogosto pojavljajo zahteve po vibriranju določenih naprav kot so: sita, vibracijski dozdajalniki, transporterji, strelalniki itd. Naši proizvajalci opreme za vibriranje, transport in doziranje, proizvajajo le opremo z elektromotornimi pogoni. Toda elektromotorni pogon je primeren le v normalnih klimatskih pogojih. Če pa so klimatski pogoji v obratovalnem prostoru zahtevnejši, morajo biti tudi pogoni temu ustrezno izvedeni. V primerih, ko so pogoni izpostavljeni ekstremnim pogojem obratovanja (agresivni mediji, vlaga-voda, temperatura) elektromotorni pogoni niso primerni.

Za navedene primere težkih pogojev obratovanja je bil razvit vibracijski pnevmatski motor, ki je relativno preproste konstrukcijske izvedbe in je prav zaradi tega zanesljiv tudi v najtežjih obratovalnih pogojih.

Vibracijski pnevmatski motor sestavljajo sledeči glavni sestavni deli:

- pogonski del - pnevmatska turbina
- nastavljlive uteži z ekscentričnimi masami
- podložna postelja
- zaščitni okrov
- vlečanje pnevmatske turbine

Pnevmatski del - pnevmatska turbina (500 - 5000 min⁻¹) je sestavljena iz rotorja in statorja s prenosno gredjo. Tako stator kakor tudi rotor sta izdelana iz specialne visokozahtevne zlitine, kar narekuje režim obratovanja. Vsi gibajoči deli so vgrajeni v popolnoma zaprtem okrovu. Uteži z ekscentričnimi masami sestavljajo štiri enote. Na vsaki strani vibracijskega pnevmatskega motorja sta po dve uteži z ekscentrično postavljenima masama. Ekscentrično maso je možno nastavljati zvezno z zasukom ene proti drugi od 0 do 180°, s čimer se doseže sprememba vibracijske sile. Pri medsebojnem položaju ekscentričnih mas 0° (masi se pokrivata) je vibracijska sila največja, pri 180° zamika ekscentričnih mas pa je vibracijska sila nič.

Velikost vibracijske sile in frekvenco vibracij se regulira zvezno na dva načina:

- z zasukom ekscentričnih mas 0 - 180°
- z regulacijo komprimiranega zraka od 3 - 8 barov.

Glede na poljubno regulacijo vibracijskega pnevmatskega motorja, dobimo tudi poljubne velikosti vibracijskih sil oziroma amplitud.

Vibracijski pnevmatski motor je postavljen na podložno ploščo preko katere se prenaša vibracijska sila in amplituda. Z različnim vpetjem, različno smerjo vrtenja v parih, dobimo lahko usmerjene vibracije. Največja vibracijska sila vibracijskega pnevmatskega motorja pri 4000 min⁻¹ je 38.666 N, moč motorja je 2700 W in amplituda pri bremenu 5000 kg je 0,088 mm oziroma pri 350 m⁻¹ in sistem bremenu je vibracijska sila 2414 N, moč pa je pri tem 350 W in amplituda 0,86 mm.

Pogonski medij - komprimirani zrak je naoljen in očiščen drobnih delcev nad 40 mikrometrov. Komprimirani zrak poteka skozi pripravno grupo za regulacijo tlaka do 10 barov, čistilni filtre in oljnik. Potrebni tlak zraka za obratovanje je med 3 in 8 bari.

Tovrstni pnevmatski motorji, ki so vgrajeni v različno zahtevnih obratovalnih pogojih, so pokazali zelo dobre lastnosti, saj nekateri brez okvare obratujejo že nekaj let v izredno težkih obratovalnih pogojih.

Razviti vibracijski pnevmatski motor je možno uporabljati v vseh gospodarskih panogah in v kakršnikoli atmosferi npr. eksplozijski coni.

STANE HABIČ
PAVEL PETERKA

Še nov korak h kakovosti

Izobraževalo se je 1331
delavcev, zaposlenih pri
obrtnikih

Do 1992. leta bo zastopala delavce pri obrtnikih iz naše občine v skupščini Medobčinskega sklada za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela Ljubljana, Miklošičeva 26 Tatjana Kozina, obrtnike Franc Selan (član predsedstva) v samoupravni kontroli pa delavka Karmen Cilenšek.

V novo mandatno obdobje je sklad stopil s številnimi novimi oblikami povračil za krajše in daljše izobraževanje in izpopolnjevanje znanj ob delu ali iz dela po potrebah obrtne delavnice ali posameznika. Posebno zanimivi pa bodo tudi krajsi tečajji, ki jih bo sklad organiziral neposredno s posameznimi šolami. Tako so n. pr. letos že tekli tečajji za gostinške delavce.

Skupščina sklada III. mandatnega obdobja, ki jo je vodil Zlatko Krumpačnik, je sprejela poročilo o delu sklada v letih 1984-1987 ter poročilo o delu predsedstva, ki ga je podal Janez Bonča. Ta je med drugim povedal, da je bilo v tem

času obravnavanih in ugodno rešenih 436 prošelj delavcev iz 14 občin za povračilo stroškov izobraževanja po skrajšanih, srednjih, višjih in visokih programih usmerjenega izobraževanja. V vse aktivnosti sklada je bilo v štirih letih vključenih več kot deset tisoč tristo delavcev in delavk. Strokovno izobražbo ali izpopolnjeno znanje si je pridobilo okrog 4.700 delavcev, osnovni tečaj iz varstva pri delu je opravilo 2.120, obnovitveni pa 1.067 zaposlenih pri obrtnikih. Razne druge tečaje, ki so jih organizirale obrtne zadruge ali sekcije pri Zvezi obrtnih združenj Slovenije, pa je opravilo na račun sklada 1.200 delavcev in delavk. Nad šest tisoč pa jih je spoznalo, ob različnih priložnostih, zadolžitve sklada in osnovnih organizacij sindikata ter pridobilo osnovna znanja o svojem pravnem položaju.

So delavci pri obrtnikih iz naše občine v preteklih letih (iz)koristili izjemne možnosti, ki jim jih pri izobraževanju ob delu ter iz dela ter na kulturnem področju nudil sklad? V neposrednem stiku s tehnično sekretarko sklada Malči Macura in sekretarjem Borutom Anzel-

cem oziroma organi sklada (telefon 312-533) je bilo v preteklih štirih letih zajeta 1331 delavcev in delavk zasebnega dela drobnega gospodarstva iz naše občine. K tem je potrebno dodati še tiste, ki so opravljali tečaje iz varstva pri delu pri obrtnih zadruzah in številne delavke iz frizerskih salonov, ki so se udeležile tečajev in strokovnih ekskurzij v organizaciji sekcije frizerjev.

Številka pa bo v letih 1988-1992 lahko znatno večja, saj so predsedstvo, komisija za izobraževanje in odbor samoupravne kontrole v zadnjih dveh letih naredili tudi veliko na področju obveščanja in stalnega zbiranja pobud in predlogov o še priložnejših pristopih pri opravljanju nalog, ki jih ima ta zanimivi sklad na izobraževalnem in kulturnem področju.

Na skupščini so sprejeli tudi predlog o jesenski ekskurziji po Jugoslaviji ter o tem, da bodo septembra razpisali za 100 milijonov din dotacij izobraževalnim organizacijam, ki usposablajo tudi delavce za proizvodne in storitvene obrtne delavnice v 14 občinah ljubljanskega območja. STANE JESENOVEC

NOVO SKLADIŠČE NAME

Namin tozd Oskrbovalni center bo ob Slovenčevi ulici dobil novo skladišče s površino 9.000 kvadratnih metrov, ob njem pa še salon pohištva z uporabno površino 1.400 kvadratnih metrov. Delavci Ingrada bodo oba objekta dokončali do dneva republike. S tem se bo tudi zaključila širitev Name v KS Triglav. V II. fazi gradnje je predvidena nadzidava novega salona pohištva za dodatna skladišča.

Nepozabno srečanje z našimi rojaki na Tržaškem

Veliko beremo o naših zamejskih rojaki. Veliko se o njih pogovarjamo. Kdo sploh so to? Govorijo isti jezik kot mi, na mnoge stvari gledajo na podoben ali celo enak način. Po srcu so torej Slovenci, čeprav ne živijo v Sloveniji. Oni in mi - vsi vemo, da ni prav, da so nam jih vzeli. Vendar pa mislim, da ni najbolj pomembno to, na katerem kosčku zemlje živijo. Hočemo jim pokazati, da so bili vedno del nas in bodo tudi ostali. Kako? Z raznimi športnimi, družbenimi in kulturnimi srečanji.

Tudi bodo vzgojitelji in vzgojiteljice si prizadevamo ohraniti take stike. Vsako leto dve skupini učenec obiščeta tržaške zamejske Slovence.

Letos smo se na Tržaškem predstavile dijakinje 3. b in 3. c razreda. Prave z igrice za osnovnošolce Šivilja in škarjice, druge pa smo najmlajšim zaigrale Plašček za Barbaro. Najprej smo se ustavili na Opčinah. Tam je prva skupina nastopila v dvorani SPD Tabor.

Nato smo se odpeljali v Prosek. Tam je imela vsaka skupina po eno predstavo v Državni osnovni šoli v slovenskem otroškem vrtcu v majhnem a prijaznem kraju Sveti Križ.

Vse predstave so bile nepozabne. Čeprav vsi otroci ne razumejo ravno dobro našega jezika, so nas poslušali z odprtimi usti in radovednimi očmi. Ploskanje nam je povedalo vse. Ni nam bilo žal nekaj urne vožnje z avtobusom, čakanja zaradi drobnih težav ob prehodu čez mejo, ki pa so jih na srečo hitro rešili s pomočjo našega konzulata v zamejstvu. Prijetno se je bilo pogovarjati z malimi rojaki, ki so nam v spomin poklonili cvetlice iz papirja, kar so izdelali sami. Ob tem obisku se mi je porodila želja, da bi obvezno prakso opravljala v enem izmed teh krajev, a to žal ni mogoče. Upam, da se bo z leti tudi to uredilo.

Popoldne je imela prof. Nograškova, ki na naši šoli poučuje glasbo, predavanje o malih instrumentih. V vrtcih in osnovnih šolah so z izdelavo in uporabo le-teh premalo seznanjeni, zato je bilo zanimanje veliko. Profesorica je odgovorila na vprašanja in na željo prisotnih privolila, da obisk čez čas ponovi.

Po vrnitvi v Ljubljano smo bile polne lepih vtisov in nepozabnih spominov. Če bo priložnost, bomo te lepe kraje še obiskale in s tem razveselile male in velike otroke na Tržaškem.

Upam, da je ob našem obisku v njihova srca še topleje posijal poseben sončni žarek, ki mu z drugimi besedami pravimo ljubezen do materinega jezika, do matične domovine.

KRISTINA ŽIVKOVIČ 3. c
Šolsko glasilo Mladi ogenj
Srednja vzgojiteljska šola

Odlikovani v MK

Na svečani seji delavskega sveta v tiskarni Mladinske knjige na Titovi cesti 145 so štirim najzaslužnejšim delavcem podelili državna odlikovanja. Red dela s srebrnim vencem so dobili Jože Benedičič, Franc Cimerman, Anica Salobir in Milena Žerjanc. Odlikovanja jim je podelil Ferdo Lužar, predsednik občinske skupščine Bežigrad.

TABORNIKI

Potisnjeni na obrobje

Taborniška dejavnost predstavlja pomemben moment pri interesnem delovanju mlade generacije, hkrati pa s svojimi cilji in smotri delovanja tudi pomemben vzgojni moment. Žal se v sedanjem trenutku družbene krize premalokrat tega tudi zavedamo.

Za tema dvema suhoparnima stavkoma bi lahko strnili trenutno situacijo v okviru občinske taborniške zveze Ljubljana-Bežigrad. Vodstvo te organizacije je zato s svojo problematiko seznanilo predsednika skupščine občine Ljubljana-Bežigrad Ferda Lužarja.

V nekajurnem razgovoru so predstavniki OZT Lj.-Bežigrad predložili predsedniku skupščine občine svojo aktivnost ter opozorili na težave, s katerimi se srečujejo v svojem delu. In teh ni malo.

Začnejo se že pri normalnem delovanju, za katerega taborniški odredi potrebujejo ustrezne prostore. Razen odreda Bičkova skala, ostali odredi nimajo ustreznih prostorov za delo in skladiščenje opreme. Čeprav mnoge krajevne skupnosti razpolagajo z ustreznimi prostori, pa ne moremo biti zadovoljni z odnosom do tabornikov, ki pogosto nimajo možnosti, da bi do teh prostorov tudi prišli.

Nič boljša ni situacija v pogledu tabornega prostora, ki so ga bežigradski taborniki imeli dolga leta v Bohinju. Ker ta prostor spada v okvir Triglavskega narodnega parka, je praktično nemogoče prostor ustrezno komunalno opremiti ter ga usposobiti za normalno delovanje. Ob tem je še posebej boleče, da se lahko le nekaj metrov od tabornega prostora bežigradskih tabornikov gradijo objekti za drugačno vrsto namembnosti, ki z varovanjem naravne dediščine nimajo mnogo skupnega, v to kategorijo objektov pa vse prepogosto spadajo tudi razni vikendi...

Vprašanje financiranja dejavnosti tabornikov ostaja še naprej odprto. Čeprav v sedanji gospodarski krizi predstavlja taborništvo tudi enega od vidikov cenejših in »socialnejših« letovanj otrok, pa je za tovrstno dejavnost sredstev vse manj, saj od prihodkov OZT pride na enega tabornika le 13.000 dinarjev za celotno aktivnost. Ni težko ugotoviti, kaj se lahko stori s tako minimalnimi sredstvi... Prav zato predstavlja reševanje finančnih težav osnovo za nadaljnje uspešno delovanje, tu pa bi poleg ZOTK in sekretariata za ljudsko obrambo, odigrale pomembno vlogo tudi samoupravne interesne skupnosti.

V podobni situaciji kot taborniki se danes nahaja še obilo društev in družbenih organizacij, ki imajo svojo moralno podporo za svoje delovanje, zatakne pa se pri osnovnih operativnih dejavnostih. Kriza je zajela tudi ta vidik delovanja naše družbe in izhod bo možen samo z resnim pristopom k delu in namensko uporabo sredstev, tako finančnih kot materialnih. Taborniki so brez dvoma do sedaj to znali in svojo vlogo upravičili.

BOGDAN URBAR

Živahno med počitnicami

Počitnice so že mimo, a se kljub temu prav radi spominjamo prvih dveh tednov, ki smo jih, bežigradski otroci in vzgojiteljice, preživeli skupaj. Zbirali smo se v treh krajevnih skupnostih in sicer v KS Urške Zatlje in 7. september, v KS Franc Ravbar na Črnučah in v KS Ivan Kavčič. Prve dni smo bili sicer maloštevilni, le okoli 40 otrok se je zbralo v vseh omenjenih KS, a je bilo zato v naslednjih dneh toliko bolj živahno. Otroci so povedali drug drugemu, da se igrajo, rišejo, sprehajajo, si ogledujejo filme na videorekorderjih, obiskali so Mestno galerijo in uživali ob podobah iz Ljubljane in njene preteklosti, šli na ljubljanski grad, kjer jim je prijazna tovarišica tudi vse pokazala, bili so v Živalskem vrtu in v kinu Komuna. Skratka, preživeli smo prav prijetnih štirinajst dni.

Pri tem bi radi obvestili starše, da so počitniške aktivnosti vsako leto v času šolskih počitnic, tako zimskih kot letnih in da nanje vabimo prav vse otroke, ki počitnice ali vsaj del njih preživljajo doma.

N. S.